

dosarul nr.2ra-1923/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Costin)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serghei Curnic, reprezentat de avocatul Artur Tarlapan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Curnic Serghei împotriva lui Roșca Andrei cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis apelul declarat de Curnic Serghei, s-a casat hotărârea din 03 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Curnic Serghei,

c o n s t a t ă :

La 22 ianuarie 2015, Curnic Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roșca Andrei cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în data de 23 noiembrie 2014, pârâtul în calitate de președinte al fracțiunii PL, a răspândit foi volante ce cuprindeau informații defăimătoare și denigratoare în privința primarului și a consilierilor Consiliului orașului Codru.

Astfel, a susținut reclamantul că informația cuprinsă în foile volante nu corespunde realității, este falsă, lezează onoarea, demnitatea și reputația consilierilor și a primarului orașului Codru, iar Roșca Andrei, în calitate de autor, urma să verifice informația înainte de a o publica și a o răspândi.

În opinia reclamantului, îi lezează onoarea și reputația profesională informația transmisă prin intermediul foilor volante, locuitorilor or. Codru, și anume:

„În Primăria or. Codru se fură ca în Codru!

Din 2011 este grav încălcat dreptul la informație, la modul cum sunt gestionate banii publici, mai bine zis, cum se fură banii publici.

Exemplu ar fi înstrăinarea ilegală a terenului, cu suprafață de 0.0333 ha, pentru extinderea benzinăriei din Parcul Public din str. Grenoble, 120, pentru SRL „Avînte”,

la un preț derizoriu, de numai 45166 MDL. De facto pentru această tranzacție, s-a încasat nu mai puțin de 30000 euro;

Vreau să vă aduc aminte, că în an. 2010, în același mod ilegal au mai fost înstrăinați 0.04 ha;

Tot cu suportul acestor indivizi, în mod ilegal se înstrăinează și loturi de pământ, sunt falsificate documente importante care au permis privatizarea terenurilor, cu preț de sute de mii de euro;

Schema coruptă din cadrul primăriei, există de când s-a înființat primăria, de 35 de ani; Administrația Publică locală din or. Codru, s-a format pe baza intereselor proprii, primarul jefuia bugetul, dar spre sfârșitul mandatului, consilierii și funcționarii primăriei, erau remunerați cu 1-2 loturi de pământ. Din acest motiv, primarul a guvernat primăria pe parcursul a 30 de ani; Actualul Primar a preluat de la predecesorul său și „bunul prieten”, care ar fi un sistem de putregai, și continua să guverneze cu „succes”, transportându-i pe enoriașii, pe bani furați, pe la toate mănăstirile din Republica Moldova.

Doar comisia bugetară ar putea scoate la iveală sistemul corupt, bine structurat din Consiliul Primăriei.

Împreună vom putea să scoatem la iveală toate hoțiile și escrocheriile ce au loc în cadrul Primăriei.

Prin aceasta, vom stopa și vânzarea ilicită a patrimoniului or. Codru, precum vânzarea parcului de pe str. Grenoble 120.

Legile în administrația publică locală au fost elaborate în așa mod, că ai impresie că acestea au fost gândite ca primarii să aibă posibilitate să fură banii publici, parcă banii care îi aparțin celor 20000 de locatari”.

La fel, a concretizat reclamantul că pârâțul a răspândit prin intermediul foilor volante și altă informație care îl vizează, și anume:

„Primăria este transformată într-o spălătorie de bani publici. Exemplu ar fi înstrăinarea ilegală a terenului, cu suprafață de 0,0333 ha, pentru extinderea benzinăriei din Parcul Public din str. Grenoble, 120, pentru SRL „Avînte”, la un preț derizoriu, de numai 45166 MDL; De facto pentru această tranzacție, s-a încasat nu mai puțin de 30000 euro; Să țineți minte cine sunt consilierii, care au participat la această tranzacție hoțescă. 1. Primarul Vladimir Munteanu: PLDM; 2. Canișev Victor -PLDM; 3. Diacov Serghei - PLDM;4. Doros Artiom - PLDM; 5. Ursu Andrei - PLDM;6. Covali Artiom - PLDM; 7. Calin Rica - PLDM; 8. Curnic Serghei - PD; 9. Popusoi Serghei - PD; 10. Cocîrta Ruslan - PD; 11. Colesnic Nina - PCRM; 12. Croitoru Veaceslav - PCRM; 13. Patrasca Eduard - PCRM; și 14. Bordian Valerian de la fracțiunea PL, care a fost exclus din fracțiune cu votul unanim al Biroului Permanent al Organizației Partidului Liberal din or. Codru, pentru acest act de corupție rușinos. Individul respectiv este colaborator al Ministerului de Interne, activează în Pază de Stat; Vreau să vă aduc aminte, că în an.2010, în același mod ilegal au mai fost înstrăinați 0,04 ha, diferența constă doar în aceea că, în 2010 a participat doar o parte din actuali consilieri și anume: Primarul Vladimir Munteanu - PLDM; 2. Canișev Victor - PLDM; 3. Curnic Serghei - PD; Popusoi Serghei - PD, 4. Colesnic Nina - PCRM care au fost consilieri în legislativul 2007-2011; Administrația publică locală din or. Codru, s-a format pe baza intereselor proprii, primarul jefuia bugetul, dar spre sfârșitul mandatului, consilierii și funcționarii primăriei, erau remunerați cu 1-2 loturi de pământ; Tot cu suportul acestor indivizi, în

mod ilegal se înstrăinează și loturi de pământ, sunt falsificate documente importante care au permis privatizarea terenurilor, cu preț de sute de mii de euro”.

A menționat reclamantul că prin răspândirea acestor informații, care nu au un substrat factologic suficient, constituie o încălcare gravă a dreptului persoanei la nume, onoare și reputație profesională.

Reclamantul a concretizat că a înaintat în adresa pârâtului o cerere prealabilă, prin care i-a solicitat să dezmințe informația menționată, însă pârâtul nu a întreprins nicio acțiune.

Prin urmare, a solicitat dezmințirea informației răspândite locuitorilor or. Codru, prin foile volante, și anume prin răspândirea altor foi volante care dezmințe informație precedentă, încasarea din contul lui Andrei Roșca a sumei de 30 000 de lei cu titlu de daună morală, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei și a taxei de stat.

Prin hotărârea din 03 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Curnic Serghei s-a respins ca neîntemeiată, s-a încasat din contul reclamantului în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 650 de lei.

Prin decizia din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Curnic Serghei, s-a casat hotărârea din 03 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Curnic Serghei împotriva lui Roșca Andrei cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat din contul lui Curnic Serghei în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 750 de lei.

În consolidarea soluției sale, instanța de apel a conchis că deși este corectă soluția primei instanțe de a respinge ca neîntemeiată prezenta acțiune, greșit a aplicat normele materiale pertinente speței, și anume prevederile Legii presei din 26 octombrie 1994.

Astfel, invocând prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, art. 1422, 1423 din Codul civil, art. 32, 34 din Constituția Republicii Moldova, art. 10, par. 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de apel a concluzionat că argumentele prezentate de reclamant-apelant în susținerea acțiunii nu pot fi reținute, or din informația redată prin intermediul foilor volante se atestă doar o opinie a autorului asupra celor relatate și nu reprezintă fapte certe/învinuiri aduse lui Curnic Serghei.

Prin urmare, declarațiile lui Curnic Serghei precum că informația răspândită prin intermediul foilor volante îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională sunt neîntemeiate, acestea neîncadrându-se în temeiurile legale ce i-ar permite de a cere rectificarea sau dezmințirea informației, sau publicarea unei replici, precum și repararea prejudiciului moral cauzat.

La 11 iulie 2018, Serghei Curnic, reprezentat de avocatul Artur Tarlapan a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

În susținerea recursului declarat, recurentul a notat că soluția instanței de apel este eronată, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice a obiectului litigiului, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

Astfel, a notat recurentul că instanța de apel a ignorat faptul că orice judecată de valoare în sensul Legii nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare și a jurisprudenței CtEDO trebuie să se bazeze pe un suport factologic suficient.

Însă, în speță, instanța de apel doar s-a rezumat la calificarea informațiilor răspândite de către intimat ca pretinse judecăți de valoare, fără a confirma concluzia expusă cu suportul factologic relevant, aplicând în așa mod eronat prevederile art. 7 din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Instanța de recurs constată că, decizia din data de 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către recurent la 10 mai 2018 (f.d. 130). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, consideră recursul depus la data de 11 iulie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurentului precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect de instanța de apel cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol Completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurentul a avut posibilitatea de a fi auzit de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Serghei Curnic, reprezentat de avocatul Artur Tarlapan, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Curnic Serghei împotriva lui Roșca Andrei cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și a

cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan